

آیا عقل می‌پذیرد چنین حادثه‌هایی که سینه به سینه در نسل‌های گسترده که امکان تبانی آن‌ها نیست، با تبانی عده‌ای به وجود آمده باشد؟

شماره پرسش: ۲۰۸۱۶

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۶/۹/۵ ۰۸:۱۲:۴۴

متن پرسش

دروود محضر استاد طاهرزاده: حضرتعالی در جواب سوال ۲۰۷۳۵ بحث تواتر را مطرح کردید لکن بنظرم چند ایراد وارد است: ۱. اگر دقت فرمایید در آن سوال پرسیدم منابع غیر مسلمان که در صدر اسلام نوشته شده باشد و در آن ذکر وجود حضرت محمد شده باشد را معرفی کنید، این بدین خاطر است که در تواتر باید قطع به عدم تبانی صورت پذیرد و صرف کثرت راویان موجب یقین نمی‌گردد وقتی اثبات وجود حضرت مبتنی باشد فقط بر کتب مسلمانان چون طبری این شبهه تقویت می‌شود که وجود ایشان ساخته اعراب بوده است از طرفی مستلزم نوعی دور است. همیشه اقوال بی طرفان مقبولست نه ذی نفعان. ۲. حضرت استاد جوادی در کتاب شریف تبیین براهین اثبات خدا، فصل هشتم: برهان نظم ذیل بحث برهان نظم و حساب احتمالات می‌فرمایند: «حساب احتمالات وقوع تصادفی و اتفاقی یک مجموعه را گرچه به سوی صفر میل می‌دهد لکن هرگز به صفر نمی‌رساند به همین دلیل تنها برای اطمینان عرفی و یقین روانشناختی مفید است و هیچگاه یقین علمی را به همراه ندارد.» اگر به کلام دانشمندان دقت شود که برای ساخته شدن یک پروتوئین چقدر احتمال تصادفی بودن پایبندست و اگر اشتباه نکنم چند برابر طول عمرزمین زمان لازم است تا تصادفاً فقط یک پروتوئین ساخته شود حال این را اضافه کنید به دی ان ای که فوق العاده پیچیده است و مغز و کل بدن آدمی و زمین و آسمان و کل موجودات و نظم فوق العاده ای که دارند باز انسان حکیمی چون جوادی می‌گوید این میل به صفر است نه صفر. استاد گرامی وقتی برهان نظم افاده یقین نمی‌کند چگونه نقل چند عرب و طبری و... بر وجود حضرت محمد یقین آورست؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همان‌طور که می‌فرمایید برهان نظم به گفته‌ی شهید مطهری یک تذکر است و نه یک برهان. برعکس برهان‌هایی مثل برهان «امکان و وجوب» و «برهان صدیقین» که موجب یقین عقلی می‌شود. در مورد حادثه‌های تاریخی، بحث در کتب مسلمانان و غیر مسلمانان نیست، بحث در آن است که آیا عقل می‌پذیرد چنین حادثه‌هایی که سینه به سینه در نسل‌های گسترده که امکان تبانی آن‌ها نیست، با تبانی عده‌ای به وجود آمده باشد؟ موفق باشید